

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

50. An nomine Episcopalis dignitatis, ad quam evehi potest religiosus, comprehendantur etiam quælibet aliæ Prælaturæ, habentes propriè curam animarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

fundatione aut per præscriptionem à regularibus institutos. Castrop. *loc. cit. n. 5.* Qui tamen paulò post addit sequentia: Quòd si tamen ex fundatione non constet pro sæcularibus tales Capellanas esse institutas; neque etiam constet per sæculares 40. annis gubernatas esse, præsumenda sunt regularia beneficia; eò quòd fundata sunt in monasteriis ac conventibus; quia non est facile præsumendum, conventum consensisse, ut tales Capellaniae sibi unita à sæcularibus gubernarentur. Mascard. *de prob. concl. 172. n. 17.* Rodriq. *loc. cit. n. 3.* Sanch. *loc. cit. n. 27.* quos citat Castrop.

Quæres 46. An à regularibus in titulum haberi possint beneficia secularia simplicia, non facta regularia per præscriptionem v. g. Canonicius, Vicaria, non curata &c.

R Espondeo negativè: *c. cum de beneficio. c. super eo. de regular. Tamb. de jure Abb. to. 3. d. 9. n. 4.* expressè loquens de monachis. Less. *de just. l. 2. c. 41. nu. 99.* (addens quoque hanc rationem, quòd in beneficiis simplicibus cesset ratio curæ & doctrinæ, ob quam promotio regularis ad Ecclesiam sæcularem est concessa) Covar. *de testam. l. 3. c. 2. num. 3.* Sanch. *l. 7. in Decal. c. 29. n. 75.* Garc. *p. 7. c. 10. nu. 28.* Suar. *de relig. to. 4. l. 3. c. 19. n. 26.* & alii cum communi, quos citat Castrop. *loc. cit. p. 3. §. 1. nu. 5.* Extenditque se responsio etiam ad Canonicos regulares: sic enim expressè decisum à Rota, & S. Congregatione super c. 10. sess. 14. Trid. apud Garc. *n. 29. & 31.* sic sentire omnes, ait Tondut. *qq. benef. p. 1. c. 180. n. 10.* excepto Viviano solo, quem meritò reprobatur Corrad. *in pr. dispens. l. 6. c. 1. n. 26.*

2. Neque in hoc dispensare potest Episcopus, cum nullibi hæc potestas ei collata reperitur. Abb. *in c. quod Dei. de statu monach. n. 5.* Less. *l. 2. c. 41. nu. 99* apud Pirh. *ad tit. de prob. n. 117.* Sanch. *loc. cit. n. 76.* Castrop. *loc. cit.* Tondut. *loc. cit.* citans Corrad. *ubi antè.* Potest verò dispensare Pontifex, ut non secus habeant ea in titulum, quàm Abbatis suas, utpote quod non nisi jure Ecclesiastico statutum. Pirh. *loc. cit.* Navar. *comment. 4. de regul. n. 69.* Garc. *loc. cit. à n. 38.* Nec obstat, quòd *c. cum ad monasterium. de statu monach.* dicatur abdicatio proprietatis, sicut & custodia castitatis adeò annexa est regula monachali, ut contra eam nec summus Pontifex possit licentiã dare &c. Nam præterquã, quòd Papa in voto solenni religionis dispensare possit, eò quòd solennitas voti sit de jure positivo Canonico, ut habet communissima Theologorum, & Canonistarum; de quo vide Abb. *ad cit. c. cum ad monast. Felin. in c. si quando. de rescript. Menoch. de præsump. l. 2. præsump. 10. n. 33.* Less. *l. 2. c. 4. dub. 11.* Valent. *to. 3. d. 6 q. 6. p. 7.* Sanch. *de matrim. l. 8. d. 8.* & alios quàm plurimos congestos apud Garc. *loc. cit. num. 43.* qui & ipse numeris seq. id fusè probat: præterquam etiam, quòd voto solenni paupertatis non nisi ex constitutione Ecclesiæ repugnet dominium retinendum vel acquirendum, sed magis usus. Garc. *n. 64. & 87.* Azor. *l. 12. c. 6. q. 4.* cum communiores; adeòque Papa dispensare possit, ut etiam manens monachus professus obstrictus voto solenni haberet dominium fructuum beneficii: præterquam denique, quòd verè religiosus esse possit absque voto solenni, ut constat ex constit. Gregor. 15. contingere in Societ. Jesu: Præter hæc omnia, inquam, opus non est indulgere ex hoc capite religioso proprietatem, neque propter hoc eum eximere aut extrahere à religione, sed sufficit talem regularem manentem regularem habere dispensationem & ad-

ministratorem rerum, qualem aliàs habent beneficiati regulares fructuum suorum beneficiorum regularium. Garc. *n. 88.* Nav. *de redit. Eccl. q. 1. monito 8. & 10* quem vide, & apud Garc. *n. 89.* aliàs interpretationes cit. *c. cum ad monast.*

Questio 47. An constituti in ordinibus militaribus habere possint beneficia secularia?

R Espondeo: si verè religiosi sunt, hoc est, tria vota substantialia emiserunt, ut milites S. Joannis Hierosoly. & Teutonici; beneficia sæcularia habere non possunt Garc. *p. 1. c. 4. n. 21.* Navar. *l. 3. de regular. conf. 10. n. 9.* Rodriq. *qq. regul. to. 1. q. 34. a. 5.* Gonz. *ad reg. 8. gl. 8. n. 42.* Lamb. & alii apud Castrop. *loc. cit. p. 3. §. 3. n. 1.* quibus licet ipse consentiat, num. tamen seq. contrarium censet probabile, citatque pro hoc Sanch. *in Decal. l. 6. c. 29. n. 103.* citatúsque ab eo Gamb. *de off. legati. n. 289.* sic idem probabile esse docet Pelizar. *in man. regular. to. 2. tr. 8. c. 6. scđ. 4. n. 234.* loquens expressè de militibus S. Joannis, datque Castrop. hanc rationem, quòd hujusmodi milites in communi modo vivendi statum sæcularem habeant, & sæculares reputentur; quòd autem capaces sint beneficiorum regularium, intellige proprii ordinis, id esse favorem religionis, adeòque inde non inferendum, non esse capaces sæcularium. nam facilis id concedendum puto istiusmodi militibus, cum propriè religiosi non sint, eò quòd castitatem non nisi conjugalem voveant. Vide plura de his militibus apud Azor. *tom. 1. l. 13. c. 3.* Garc. *p. 1. c. 4.*

Quæres 48. Vtrum Novitio conferri possit beneficium sæculare?

R Espondeo: conferri posse validè. Sanch. *in Decal. c. 4. num. 22.* Castrop. *de benef. d. 1. p. 2. §. 5.* Garc. *p. 7. c. 10. n. 5.* manet enim sui juris; nec minùs capax est recipiendi tempore Novitiatús novi beneficii sæcularis, quàm ante Novitiatum habiti retinendi; Neque etiam per acceptationem illius renunciare censetur religioni; cum possit eo animo acceptare, ut si religio non placeat, illud possit retinere; si minùs professione facta vacet: unde jam sequitur primò: quòd novitius cum alio beneficium suum commutare possit non secus ac alius Clericus sæcularis. Sanch. *loc. cit. n. 22.* Pirh. *loc. cit. n. 123.* Secundò: si beneficium vacet, quòd ex fundatione sua v. g. debetur primogenito familiaris, & is sit Novitius, nequamquam possit conferri alteri; sed conferendum illi, vel differendam illius collationem, si potest, quousque ille professionem emitat. Sanch. *n. 23.* Castrop. *n. 6.* His tamen non obstantibus minùs decens est dare Novitio beneficium sæculare (intellige quod ei aliàs debitum non est) ne ei ansa detur redeundi ad sæculum. Castrop. *loc. cit. n. 5.* Pirh. *loc. cit.*

Quæres 49. Num regularis etiam monachus citra dispensationem obtinere possit Episcopatum etiam in seculari Ecclesia?

R Espondeo affirmativè: Clem. 1. *de elect. c. si religiosus. c. nullus religiosus. c. querendum. de elect. in 6.* Garc. *loc. cit. n. 30.* cum communi.

Quæres 50. An nomine dignitatis Episcopalis, ad quam eveli potest religiosus, comprehendantur etiam qualibet alia Prælatura habentes propriè curam animarum?

R Espondeo utrumque videri probabile. affirmativam tenet Less. *l. 2. de just. c. 41. n. 99.* inquit: regu-

regularis capax est dignitatis in Ecclesia seculari, v. g. Præpositura, Decanatus; si proprie habent curam animarum secularium &c. item Gl. in *cit. clem.* & Imol. n. 4. Franc. & Jo. And. in *c. si religiosus*. Abb. in *c. Dei timorem. de statu regul. n. 5.* & alii apud Castrop. *loc. cit. n. 6.* in idem inclinare videtur Engels *ad tit. de Capell. monachorum. n. 6.* etiam absque eo, quod limitationem istam addat: modò sunt proprie curata; quin & Less. *loc. cit.* subjungit: si verò istæ dignitates non habent curam animarum, nisi respectu Capituli, dubium est; tamen probabile est, esse & tum religiosum earum capacem; quia nusquam prohibetur, ita Sylv. *v. religio. 7. q. 4. & 6.* ex Abb. ad hoc tamen, ut addit Less. & alia beneficia secularia non est regularis promovendus, nisi necessitas, vel magna Ecclesia utilitas postulet, ne & monasteria præcipuis viris spoliarentur, & ambitioni porta aperiatur. De cetero contrarium sentientibus Castrop. n. 7. Suar. *de relig. to. 4. l. 3. c. 19. n. 27.* & aliis pluribus, quos refert Mandos. *de signat. gratia. tit. Dispensatio pro obtin. benef.*

Quæres 51. An beneficia parochialia seu curata secularia, carentia jurisdictione fore externi, citra ullam dispensationem religiosi profecti etiam monachi, quin & mendicantes obtinere possint?

Respondeo affirmativè: scilicet monachos (etiam mendicantes; nullus enim in jure textus est, qui hos excipiat. Sanch. *cit. l. 7. c. 29. n. 37. Less. l. 2. c. 41. dub. 12. num. 98. Castrop. loc. cit. n. 12. contra Duennam. Rodriq. Imol. Rebuff. relatos à Sanch. non solum ad tempus & in Commendam sed & in titulum istiusmodi beneficia obtinere posse, quantum est de jure antiquo. c. quod Dei timorem. de statu monachorum. Castrop. loc. cit. Pirh. loc. cit. n. 118. etiam si officio concionandi inepti sint, modò aliàs apti sint ad docendum parochianos; quod munus docendi videtur in *cit. textu venire nomine officii prædicandi Sanch. in Decal. loc. cit. num. 4. Lamb. l. 2. p. 1. q. 7. 4. 19. n. 22. Garc. p. 7. c. 10. num. 18. Castrop. loc. cit. contra Rosel. Sylv. &c. apud Garc. nullà iis ad hoc opus dispensatione Episcopi. Tamb. de jure Abb. 10. 3. D. 9. n. 5. Covar. c. 2. de testam. num. 3. Lamb. num. 13. Sanch. loc. cit. n. 35. citans quàm plurimos contra Gonz. ad reg. 8. gl. 7. num. 52. Bellamer. apud Castrop. Si enim hæc egerent, nequaquam diceretur *cit. c.* eos ad regimen parochialium ordinari posse: non enim dicitur, posse fieri, quod extraordinario remedio, quale est dispensatio, eget, ut Castrop. *loc. cit.* ex Innoc. Sed neque egentibus eà indirectè, quatenus assumpti ad talia beneficia vivere debent extra claustra, administrare fructus beneficii, deque iis disponere: ad hoc enim iis potestatem facere potest religiosus eorum Prælatus, & non Episcopus. Quinimo dum tale beneficium pleno jure subest Conventui vel Prælato regulari, potest is independentè ab Episcopo illud suo religioso conferre (etsi & tunc Episcopi fit, illum examinare & visitare, ut constat ex Trid. *sess. 7. c. 7. sess. 24. c. 3. & 18. de reform. nisi forte Prælatus ibi haberet jurisdictionem quasi Episcopalem; tunc enim ad eum quoque spectat examinare ad beneficia parochialia & approbare Confessarios, ut probat Less. l. 2. loc. cit. num. 98.) secùs***

P. Lauren. Fori Benef. Pars 1.

ubi beneficium non ita subest Conventui. Opus enim tunc est præter consensum Prælati auctoritate Episcopi, non secùs ac dum secularis Clericus assumitur. Castrop. & Less. *loc. cit.* ita etiam, ut tunc à Prælato suo nequeat deponi; quia quoad hoc exemptus est ab illius jurisdictione, & subiectus Episcopo. Less. n. 16. remittens ad *C. in Parochia. 16. q. 1. & Sylvestrum.*

2. Limitat tamen hanc ipsam doctrinam quòd regulares attento jure communi absque ulla dispensatione habere possint secularia curata primò, nisi speciale religionis alicujus statutum obstat, vñ cujus ad nullum beneficium seculare promoveri possint, ut contingit in Societate Jesu. Secundò: modò concurrat utilitas aut necessitas Ecclesia secularis curata, eòquòd talis concessio juris dimanarit ad favorem boni animarum, adeòque dicta necessitas aut utilitas exigat, ut monachus tali Ecclesia præficiatur. Tamb. *loc. cit. n. 6. & 7.* citans Sanch. in *Decal. loc. cit. c. 41. num. 99. Rodriq. qq. regular. to. 1. q. 34. num. 5. &c.* Tertio: modò Ecclesia illa, cui regularis præficitur, sit actu curata, non autem solum habitu, eòquòd, ut dictum, privilegium illud à jure concessum regularibus in favorem animarum, quod tunc cessaret, quando Ecclesia non esset actu curata. Tamb. num. 8. citans Sanch. ubi ante n. 41. Quarto: modò non sit præscriptio quadragenaria, ut Ecclesia illa regatur per seculares cum exclusione regularium. Tamb. n. 9. citans Sanch. ubi ante num. 42. Selv. *de benef. p. 3. q. 11. num. 133. &c.* Quintò: modò regularis sui superioris licentiam obtinuerit. Tamb. *nu. 10.* juxta *c. religiosus. de elect. in 6.* Ac denique limitatur à Tondut. *qq. regular. benef. p. 1. c. 180. num. 12. & aliis, modò habeat sic provisus socium ejusdem ordinis juxta. c. Monachi. de statu Monach.*

Quæres 52. Quid ergo de jure novo?

Respondeo: jure novo citra privilegium beneficia secularia curata habere non possunt monachi: Corrad. p. 2. *dispens. l. 6. c. 1. n. 18.* citans binas S. Congregationis declarationes. Castrop. *loc. cit. n. 10. Garc. n. 20. 21. & 31.* citans Felin. Rebuff. Covar. Bellam. Navar. item Suar. *de relig. ro. 4. tr. 8. l. 3. c. 19. n. 27. Rebuff. in pr. de dispens. cum regular. num. 5.* & omnes pro responsione nostra ad seq. quæstionem citandi contra Engels *ad tit. de Capell. Monach. à n. 8.* citantem Less. Azor. Tamb. &c. (qui tamen plerique loqui videntur de jure communi; cum se fundant in *c. quod Dei timorem. de statu Monach.*) & fusè probantem contrarium; siquidem ex Concil. Lateran. sub Alex. 3. in *c. Monachi &c. de statu Monachi*, id quod jam aliàs permillum revocari videtur, & prohiberi. Garc. n. 21. ad quod se revocans S. Congregatio ad *c. 10. sess. 14. Trid.* ait: *Regulares sunt incapaces beneficii simplicis, non autem curati juxta dispositionem c. quod ad Dei timorem; licet non hodie, cum obstat Concilium Lateran. in declaratione verò ad c. 18. sess. 24. ait: quaritur an Ecclesia parochiali ex necessitate, nempe ob penuriam sacerdotum regularis perpetuò præcipi possit; respondit S. Congregatio, permitti posse, ob id autem hodie necessariam esse dispensationem contra opinionem communem antiquorum DD. quod ita de stylo observari consuevit, &c. insuper de regulari translato ab uno ad alium ordinem expressè ait ipsium Trid. sess. 14. c. 11. quod etiam si Canonicorum regularium fuerit,*